

SÉRIE “Filologie”

[https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-2\(45\)-548-557](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-2(45)-548-557)

Ірина Колієва

*кандидат філософських наук, доцент кафедри іноземних мов
Українського державного університету науки та технологій
м. Дніпро, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-4232-2994>*

Тетяна Купцова

*кандидат філософських наук, доцент кафедри іноземних мов
Українського державного університету науки та технологій
м. Дніпро, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-0876-0384>*

ОСОБЛИВОСТІ ТА ШЛЯХИ ПЕРЕКЛАДУ ОНІМІВ

Анотація. Стаття присвячена проблемам перекладу власних імен з огляду на інтенсифікацію міжкультурних контактів та зростанням об'ємів перекладацької літератури. Доведено, що власні назви як і імена несуть у собі культурну та соціальну заангажованість, досить часто відображають архетипну складову того чи іншого оніму, тому є промовистими, тобто містять додаткову інформацію про походження, характер, звички персонажа та його місце в соціальному середовищі. Оними містять «приховану» інтертекстуальну інформацію, що і є для перекладача своєрідним викликом, здатним пробудити дослідницький інтерес. Вибір правильного методу перекладу оніма є ключовим завданням для перекладача. Основними способами перекладу онімів є транслітерація, транскрибування, транспозиція, калькування, або ж сполучення декількох цих прийомів. Виявлено, що найбільш уживаним способом перекладу є транскрибування. Особливість методу транспозиції полягає в тому, що власні імена мають загальне лінгвістичне походження у різних мовах, але відрізняються формою і використовуються для «взаємопередачі». Наголошується, що даний метод використовується досить рідко при перекладі, в основному для передачі біблійських власних назв,

історичних імен, імен правителів та монархів. А саме завдяки калькуванню як перекладацькому методу виникла велика кількість запозичень в процесі міжкультурної комунікації. Автори вважають доцільною та важливою методикою послідовності перекладу антропонімів, запропоновану Терещенко Л., Нечипоренко В.: 1) з'ясування етимології власної назви; 2) виявлення семантично мотивованої основи імені, перевірка, чи несе ця семантика значущу інформацію про персонаж; 3) дослідження всіх можливих варіантів перекладу, у тому числі історично закріплених варіантів; 4) підбір найдоцільнішого відповідника; 5) узгодження знайденого відповідника з вимогами словотвору та правопису мови перекладу; 6) аналіз та оцінка рівня смислового наближення перекладу до оригіналу.

Кожна власна назва чи ім'я повинні розглядатися окремо, індивідуально, враховуючи оригінальну мову та її культурні особливості.

Ключові слова: власна назва, онім, переклад, денотат, транскрипція, транскрибування, калькування

Iryna Koliieva

*PhD in Philosophy, Associate Professor, Foreign Languages Department
Ukrainian State University of Science and Technologies
Dnipro, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-4232-2994>*

Tetiana Kuptsova

*PhD in Philosophy, Associate Professor, Foreign Languages Department
Ukrainian State University of Science and Technologies
Dnipro, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-0876-0384>*

THE PECULIARITIES AND WAYS OF ONYMES TRANSLATION

Abstract. The article is devoted to the problems of translating proper names in view of the intensification of intercultural contacts and the growing volume of translation literature. It is proved that proper names, like names, carry cultural and social bias, often reflect the archetypal component of a particular onyme, and therefore are eloquent, i.e. contain additional information about the origin, character, habits of the character and his/her place in the social environment. They contain “hidden” intertextual information, which is a kind of challenge for a translator that can arouse research interest. Choosing the right method of translating an onyme is a key task for a translator. The main methods of translating onymes are transliteration,

transcription, transposition, calquing, or a combination of several of these methods. It was found that transcription is the most commonly used method of translation.

The peculiarity of the transposition method is that proper names have a common linguistic origin in different languages, but differ in form and are used for “intertranslation”. It is emphasized that this method is used quite rarely in translation, mainly for the transmission of biblical proper names, historical names, names of rulers and monarchs. Namely, thanks to calquing as a translation method, a large number of borrowings have arisen in the process of intercultural communication. The authors consider the methodology of anthroponyms translation sequence proposed by Tereshchenko L. and Nechyporenko V. to be appropriate and important: 1) finding out the etymology of the proper name; 2) identifying the semantically motivated basis of the name, checking whether this semantics carries significant information about the character; 3) studying all possible translation options, including historically fixed options; 4) selecting the most appropriate equivalent; 5) matching the found equivalent with the requirements of word formation and spelling of the target language; 6) analyzing and evaluating the level of semantic approximation of the translation to the original.

Each proper name should be considered separately, individually taking into account the original language and its cultural characteristics.

Keywords: proper name, onyme, translation, denotatum, transcription, transliteration, calquing.

Постановка проблеми. В сучасному глобалізованому світі розуміння засад міжкультурної комунікації є вирішальним чинником для встановлення успішної взаємодії та світового співробітництва. Міжкультурна комунікація забезпечує взаємодію як між підсистемами певної культури, так і всередині конкретного суспільства. В процесі міжкультурних контактів збільшується об'єм перекладацької літератури різних жанрів, що веде до необхідності правильно та чітко передавати власні імена під час перекладу для забезпечення взаєморозуміння. Вірний переклад власних імен сприяє порозумінню та подоланню мовних бар'єрів. Проблема полягає у тому, що в оригінальному мовному середовищі власні імена несуть складне смислове навантаження, мають унікальні особливості форми та етимології, численні зв'язки з іншими одиницями та категоріями мови. Доволі часто при передачі імені іншою мовою більша частина цих властивостей втрачається, що ускладнює ідентифікацію носія імені. Існує ілюзія того, що імена і назви не вимагають особливої уваги при вивченні іноземної мови і перекладі з неї. Проте при перекладі та аналізі імен необхідно враховувати їх культурологічний аспект, тобто інформацію про суб'єкт, яка виникає в свідомості носіїв мови певної культури під час його вживання. Так, жіночі імена Camilla, Tiffany, Susan та інші несуть конотативне навантаження жіночості та безпосередності. Джеймс Хук пише, що якби б ці

імена одягли сукні, вони були б блідо-рожевого кольору, з рюшами та мереживом, великими бантами та оборками з квітів [1, с. 46].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблеми перекладу власних назв знаходяться на периферії уваги багатьох дослідників: А.Г. Гудманян, Д.І. Єрмолович, Heikki Särkkä, Hinchliffe, Oana Zaharia, Albert Péter Vermes. Загалом оніми досліджували дуже багато лінгвістів: І. Бодуен де Куртене, Р. Павіленіс, Ч. Пірс, Ф. Соссюр, І. Заваринська, О. Карпенко, М. Лебедев, В. Ніконов, Н. Подольська, В. Слабоуз, І.В. Корунець, В.І. Карабан, Н. Я. Бияк та багато інших.

Мета статті. Представлена стаття має на меті проаналізувати методи та ефективні перекладацькі прийоми при перекладі власних імен, довести, що онімам притаманне лексичне значення, тобто вони входять в систему міжкультурних контекстуальних та інтертекстуальних зв'язків, стаючи невід'ємним елементом твору, тексту, характеризуючи дієву особу, тобто несучи в собі відповідний контекст, іноді навіть відображаючи архетипні образи певної культури.

Виклад основного матеріалу. Дослідженням власних назв та імен займається розділ лінгвістики – ономастика. Ономастика (походить від грецького «*онома*» (ім'я, назва)) – це розділ мовознавства, що досліджує власні назви та імена, їхнє значення в мові та суспільстві, а також процеси їх утворення та еволюції. Вона виникла зі спільного зусилля істориків та лінгвістів, і її область досліджень охоплює різні аспекти, такі як походження імен, їхній зв'язок з історичними подіями та культурними контекстами. «Ономастикони склалися історично, ілюструють у своїй основі поняття різних сфер життя народів і людини. Власні імена походять від загальних, вони можуть переходити з однієї мови в іншу. Різні назви та власні імена дають змогу визначити: до якого народу належать їхні носії, з якої місцевості походять» [2].

Кожне власне ім'я несе в собі важливу інформацію про об'єкт, який воно ідентифікує, а також про суспільне середовище, з якого воно походить. Дослідження власних назв та імен дає нам можливість краще розуміти культурну спадщину та мовні процеси різних епох. Власні імена створюють зв'язок між мовою та культурою, вони відображають історію та ідентичність людей, що носили ці імена [3]. Дослідники одностайно стверджують те, що імена включають в себе таку константу як архетипи, які необхідно «реконструювати» під час перекладу, так як слова однієї мови можуть втілювати соціальні архетипи і, відповідно, очікувану поведінку та риси характеру людини. Так, в середовищі американських військових досить часто зустрічаються імена: Sam, Tom, Jack; спортсменів – Chark, Rocky. «Ономастичні» дослідження сприяють міжкультурній комунікації, поглиблюють знання про різні культури, розкривають історичні чинники, що впливали на

походження власних назв та імен. Ономастика має предмет дослідження, який «обумовлюється тим, що майже всьому, що нас оточує, можна дати назву. Саме тому вивчення власних назв охоплює всі мови світу, географічні та культурні регіони, а також історичні періоди» [4].

В сучасній лінгвістиці онім є словом, який позначає імена, що належать конкретним особам, об'єктам чи місцям. Виділяють дві відокремлені, проте досить взаємопов'язані групи онімів: природні імена, що історично склалися в рамках національно-культурних традицій, та «штучні імена», вигадані автором згідно певної моделі поведінки, рис характеру тощо. Останні, в свою чергу, поділяються на імена, що вживаються в реальному житті (нові особисті імена, штучні прізвища, перейменування географічних об'єктів), і на літературну ономастику (імена і прізвища персонажів художніх творів, назви місць події та ін.) [5]. Ім'я персонажу є тим особливим засобом, що творить художній образ, визначаючи його місце в соціумі, підкреслює його національний колорит, а якщо події відбувалися в минулому – відтворює історичний фон, на тлі якого розгортався сюжет. Так, у зв'язку з феміністським рухом в Америці стали розповсюдженими «андрогінні імена», які зустрічаємо у художніх текстах даної культури, а саме Brook, Kim, Lee, Shelley, Tracy та інші.

О. Ю. Карпенко у своїй класифікації онімів, здійсненій з позицій когнітивної ономастики, визначила дев'ять основних категорій, які відображають різноманітні типи власних назв, залежно від їхніх денотатів (об'єктів, що вони ідентифікують), способів їх сприйняття та номінації, а також ментального лексикону:

1. Антропонімічний фрейм включає власні імена людей і прізвища.
2. Топонімічний – власні назви, які ідентифікують місця, місцевість.
3. Теонімічний фрейм охоплює власні назви, пов'язані з божествами або релігійними фігурами.
3. Ергонімічний фрейм включає назви установ, підприємств, компаній.
4. Зоонімічний фрейм охоплює власні назви, що ідентифікують тварин або їх види.
5. Космонімічний фрейм включає власні назви космічних об'єктів таких як планети, сузір'я тощо.
6. Хрононімічний фрейм – власні назви, пов'язані з історичними періодами, епохами.
7. Хрематонімічний фрейм – назви культурної спадщини (коштовності, цінні речі тощо).
8. Ідеонімічний фрейм – власні назви, що ідентифікують твори мистецтва або культурні продукти [6].

Не можна не погодитись з дослідниками в тому, що головна перекладацька проблема полягає в передачі так званої естетичної ономастики, що обумовлено необхідністю аналізу сутності і функцій значущих онімів в

просторі художнього тексту. Саме переклад різного роду номінативно-характеристичних антропонімів (зокрема, прізвиськ, імен і прізвиськ) і топонімів вимагає особливого творчого підходу від перекладача.

В. М. Калінкін цілком слушно наголошує, що оніми мають нескінченне смислове навантаження: «Онім у своїй сутності може містити не один смисл, він має нескінченне смислове навантаження. Тобто, кожен онім має велику кількість значень і в процесі це призводить до перетворення його у символ. Хоча у історичній ономастиці та ономастичному просторі наукових творів, онім зазвичай не містить у собі прихованих та закодованих смислів, іншими словами, виконуючи ідентифікуючу функцію, контекст художнього твору значною мірою змінює онім, постійного змінюючи сутність» [7].

Н. Я. Бияк зазначає, що «номінаційний простір будь-якого художнього твору включає антропоніми, а також антропонімічні номінації. До літературних відносять всі антропоніми, які функціонують в текстах художніх творів, у тому числі й імена історичних осіб, які є персонажами художнього твору або прийняті автором твору в історичних ремінісценціях для створення певного фону – історичного, інтелектуального, емоційного; імена реальних осіб і літературних героїв, які служать прізвиськами персонажів твору. Літературні антропоніми безпосередньо пов'язані з художнім текстом і грають в ньому важливу стилістичну роль. Вони містять додаткові конотативні компоненти семантики і характеризують як самих персонажів, так і тих, хто їх називає» [3].

Загалом виділяють три способи передачі власних імен при перекладі:

1. Транслітерація. Символи або літери оригінального тексту замінюються відповідними символами або літерами іншої абетки. М. О. Вакуленко під транслітерацією розуміє перезапис тексту за допомогою іншої абетки і називає її «алгеброю мови». Дослідник розглядає транслітерацію як одну з форм транскрипції. Проте, за змістом, транслітерацію можна розглядати як протилежність граматичної транскрипції. У транслітерації об'єктом є літери, тоді як у транскрипції об'єктом виступають звуки [8].

2. Транскрипція або транскрибування. Транскрипція або транскрибування полягає у фонетичній передачі імені таким чином, як воно звучить іноземною мовою. Два зазначені вище способи перекладу часто об'єднують під єдиною назвою транс кодування [7].

В. Карабан розрізняє чотири види транс кодування:

1. транскрибування або транскрипція;
2. транслітерація;
3. змішане транс кодування (переважне застосування транскрибування з елементами транслітерації);
4. адаптивне транс кодування (коли форма слова у вихідній мові дещо адаптується до фонетичної та / або граматичної структури мови перекладу) [7].

Наведемо декілька прикладів.

1. *Ruby Franke*, a mother of six who gave online parenting advice via a popular YouTube channel, was sentenced to four prison terms of between one and 15 years each, on aggravated child abuse charges on Tuesday [1].

Рубі Франке, мати шести дітей, яка давала поради щодо батьківства в Інтернеті на популярному каналі YouTube, у вівторок була засуджена до чотирьох тюремних термінів від одного до 15 років за звинуваченням у жорсткому поводженні з дітьми. У даному прикладі при перекладі вжито метод транслітерації.

2. I turned halfway around and saw *Dorian Gray* for the first time [9].

Я повернувся впівоберта і вперше побачив *Доріана Грея*. У прізвищі відтворена звукова форма слова, отже вжито метод транслітерації і транскрибування.

3. The «*Invasion of Batu Khan*» refers to the Mongol invasion led by Batu, grandson of Genghis Khan, in the 13th century.

«*Навала Бату-Хана*» відноситься до монгольської навали під керівництвом Батия, онука Чингісхана, в XIII столітті. Переклад здійснено за допомогою методу калькування) [6].

4. *Iron Man*, created by billionaire genius *Tony Stark*, has become one of the most popular superheroes in the *Marvel* universe.

Залізна людина, створений геніальним мільярдером *Тоні Старком*, став одним з найпопулярніших супергероїв у всесвіті *Марвел*. Переклад зроблено за допомогою методів калькування та транскрибування [10].

Отже, калькування полягає у тому, що під час застосування цього методу відбувається заміна складових частин лексичної одиниці на лексичні відповідники у мові перекладу. Досить часто метод транслітерації застосовується з транслітерацією та транскрибуванням. Основною особливістю калькування є те, що письмовий варіант назви чи імені не змінюється, його носії мають універсальну незалежну від мови ідентифікацію.

5. *Peter*, the Apostle of Jesus Christ, to the strangers scattered in Pontus, Galatia, Cappadocia, Asia and Bithynia, the chosen ones, according to the foreknowledge of God the Father, with sanctification from the Spirit, to obedience and sprinkling with the blood of Jesus Christ: grace to you and peace be multiplied [11].

Петро, апостол Ісуса Христа, захожанам Розпорошення: *Понту, Галатії, Каппадокії, Азії й Віфінії*, вибраним із передбачення Бога Отця, посвяченням Духа, на покору й окроплення кров'ю Ісуса Христа: нехай примножитья вам благодать та мир! У даному прикладі *Павло та Ісус Христос* перекладаються за допомогою методу транспозиції, *Понту, Галатії, Каппадокії, Азії й Віфінії* – методу транслітерації.

Особливість методу транспозиції полягає в тому, що власні імена мають загальне лінгвістичне походження у різних мовах, але відрізняються формою

і використовуються для «взаємопередачі». Наголошується, що даний метод використовується досить рідко при перекладі, в основному для передачі біблійських власних назв, історичних імен, імен правителів та монархів (Приклад 5).

Слід підкреслити, що метод транскрибування є самим поширеним при перекладі власних назв та імен. Як відзначається дослідниками, при використанні цього способу під час перекладу власні назви зберігають як свій національний колорит, так і своєрідність. Незважаючи на те, що спосіб транскрибування полягає у «взаємооднозначній» відповідності фонем оригінального слова та слова мови перекладу, складність викликає те, що орфографія англійської мови має розбіжності з вимовою, існують вимовні та невимовні букви у різних словах і в різних буквсполученнях. Окрім того в українській мові відсутні ряд фонем, котрі є в англійській мові (довгі та короткі голосні, приголосні звуки [θ] та [ð], [ŋ], [v] та [w]).

Доречно підкреслити, що саме завдяки калькуванню як перекладацькому методу, з'являється велика кількість запозичень у процесі міжкультурної комунікації.

Не можна не погодитись з Терещенко Л., Нечипоренко В., які виділяють чітку послідовність перекладу антропонімів: 1) з'ясування етимології власної назви; 2) виявлення семантично мотивованої основи імені, перевірка, чи несе ця семантика значущу інформацію про персонаж; 3) дослідження всіх можливих варіантів перекладу, у тому числі історично закріплених варіантів; 4) підбір найдоцільнішого відповідника; 5) узгодження знайденого відповідника з вимогами словотвору та правопису мови перекладу; 6) аналіз та оцінка рівня смислового наближення перекладу до оригіналу [12].

Висновки. Отже, проблема перекладу власних назв є складною та багатоаспектною, вимагає уважного та виваженого підходу з боку перекладача. Ця проблема потребує спеціалізованого підходу завдяки унікальності характеру власних імен та назв, які можуть бути пов'язані з історією, культурою, або іншими контекстами. Знання цих аспектів дозволяє розуміти не лише лінгвістичні виміри перекладу, а і його культурні та соціальні навантаження.

При перекладі власних назв і, зокрема, імен важливо враховувати культурну специфіку конкретної країни і особливості мови перекладу. Таким чином, імена історичні і всілякі прізвиська героїв художніх творів, що характеризують конкретну особу, перекладаються зі збереженням семантики кореневої морфеми.

В умовах інтеграцій культур вивчення шляхів перекладу власних імен сприяє розширенню міжнародної взаємодії та взаєморозумінню. Аналіз показує, що ономастичні одиниці національної мовної системи реалізується через культурні символи, узагальнюючи культурно-історичний досвід. Не

зважаючи на інтенсифікацію міжкультурної взаємодії, пошуки культурної ідентичності є досить актуальними. Завдяки постійному поповненню наукового дискурсу в цій сфері, неперервно виникають нові проблеми, які вимагають глибокого дослідження та аналізу у контексті ономастики.

Література:

1. Hook J.N. All Those Wonderful Names: A Potpourri of People, Places, and Things. N.Y.: John Wiley of Jons, 1991. 317 p.
2. Дзира Я.І. Ономастика. // Енциклопедія історії України: Т. 7. К.: В-во «Наукова думка», 2010. 728 с. URL: <http://www.history.org.ua/?termin=Onomastyka> (дата звернення 15.01.2025)
3. Бияк Н.Я. Особливості найменувань осіб в українській художній прозі та збереження їх функцій у німецькому перекладі. Івано-Франківськ, 2004. 208 с.
4. Britannica. The science of onomastics. URL: <https://www.britannica.com/topic/name/Thescience-of-onomastics> (дата звернення: 16.01.2025)
5. Зубко Андрій Українська ономастика: здобутки і проблеми. // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методик. 2007. 15. С. 262. URL: http://resource.history.org.ua/publ/sid_2007_15_262 (дата звернення 15.01.2025)
6. Швець А. І. Предметно-номінативна класифікація онімів та місце в ній фольклорних онімів. // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. Серія «Сучасні тенденції розвитку мови». Випуск 13. 2015. С. 227-234. URL: <https://enpruir.pnu.edu.ua/handle/123456789/15100> (дата звернення 15.01.2025)
7. Карабан В.І, Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця. НОВА КНИГА, 2003. 608 с.
8. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: «Нова Книга», 2003. 448 с.
9. Dahl Roald Charlie and The Chocolate Factory, Penguin Random House, UK. 2023. 336 p.
10. Ментинська І. Транслітерація власних назв як лінгвістичний ідентифікатор. // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». 2010. № 676. С. 45-48. URL: <https://science.lpnu.ua/terminology/all-volumes-and-issues/visnik-po-676-2010/transliteraciya-vlasnih-nazv-yak> (дата звернення 15.01.2025)
11. Defoe Daniel Robinson Crusoe: His Life and Surprising Adventures. Penguin Random House, UK. 1993. 409 p.
12. Терещенко Л., Нечипоренко В. Проблеми перекладу власних імен у літературних творах для дітей. // Актуальні питання гуманітарних наук. Випуск 39. Том 3. 2021. С. 135-140. URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/39_2021/part_3/23.pdf (дата звернення 15.01.2025)

References:

1. Hook J.N. (1991). All Those Wonderful Names: A Potpourri of People, Places, and Things. N.Y.: John Wiley of Jons. 317 p. [in English].
2. Dzyra Ya. I. (2010). Onomastyka [Onomastics]. Entsyklopediia istorii Ukrainy: T. 7. K.: V-vo «Naukova dumka». 728 s. Retrieved from URL: <http://www.history.org.ua/?termin=Onomastyka> [in Ukrainian].
3. Byiak N. Ia. (2004). Osoblyvosti naimenuvan osib v ukrainskii khudozhnii prozi ta zberezhenia yikh funktsii u nimetskomu perekhadi [Peculiarities of the names of persons in Ukrainian fiction and preservation of their functions in German translation]. Ivano-Frankivsk. 208 s. [in Ukrainian].

4. Britannica. The science of onomastics. Retrieved from URL: <https://www.britannica.com/topic/name/The-science-of-onomastics> [in English].

5. Zubko Andrii (2007). Ukrainska onomastyka: zdobutky i problemy [Ukrainian onomastics: achievements and problems]. *Spetsialni istorychni dystsypliny: pytannia teorii ta metodyky*. 15. S. 262. Retrieved from URL: http://resource.history.org.ua/publ/sid_2007_15_262 [in Ukrainian].

6. Shvets A. I. (2015). Predmetno-nominatyvna klasyfikatsiia onimiv ta mistse v nii folklornykh onimiv [Subject-nominal classification of onymes and the place of folklore onymes in it]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. M.P. Drahomanova. Seriiia «Suchasni tendentsii rozvytku movy»*. Vypusk 13. 227-234. Retrieved from URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/15100> [in Ukrainian].

7. Karaban V.I, Meis Dzh. (2003). Pereklad z ukrainskoi movy na anhliisku movu [Translation from Ukrainian into English]. Navchalnyi posibnyk-dovidnyk dlia studentiv vyshchyykh zakladiv osvity. Vinnytsia. NOVA KNYHA. 608 s. [in Ukrainian].

8. Korunets I. V. (2003). Teoriia i praktyka perekladu (aspektnyi pereklad) [Theory and practice of translation (aspect translation)]. Vinnytsia: «Nova Knyha». 448 s. [in Ukrainian].

9. Dahl Roald (2023). Charlie and The Chocolate Factory, Penguin Random House, UK. 336 p. [in English].

10. Mentynska I. (2010). Transliteratsiia vlasnykh nazv yak linhvistychnyi identyfikator [Transliteration of proper names as a linguistic identifier]. *Visnyk Nats. un-tu «Lvivska politehnika»*. Seriiia «Problemy ukrainskoi terminolohii». № 676. 45-48. Retrieved from URL: <https://science.lpnu.ua/terminology/all-volumes-and-issues/visnik-no-676-2010/transliteraciya-vlasnih-nazv-yak> [in Ukrainian].

11. Defoe Daniel (1993). Robinson Crusoe: His Life and Surprising Adventures. Penguin Random House, UK. 09 p. [in English].

12. Tereshchenko L., Nechyporenko V. (2021). Problemy perekladu vlasnykh imen u literaturnykh tvorakh dlia ditei [Problems of translating proper names in literary works for children]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Vypusk 39. Tom 3. 135-140. Retrieved from URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/39_2021/part_3/23.pdf [in Ukrainian].